

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою
Протокол № 18 від
31.05.2024 року зі змінами
внесеними педагогічною
радою від 27.08.2024 року
протокол № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
комунального закладу «Ліцей
«Сокіл» Кропивницької міської
ради»
_____ С. Д. Сторчаус
«__» _____

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**комунального закладу «Ліцей «Сокіл»
Кропивницької міської ради»
базова середня освіта
5 клас**

**(адаптаційний цикл навчання базової середньої освіти)
Науково-педагогічний проєкт «Інтелект України»**

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма комунального закладу «Ліцей «Сокіл» Кропивницької міської ради» (далі – Ліцей «Сокіл») розроблена згідно Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 зі змінами «Про деякі питання державних стандартів повної загальної середньої освіти», наказу Державної служби якості освіти України від 21.06.2024 року «Про затвердження освітньої програми науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» базової середньої освіти, адаптаційного циклу (5-6 класи).

Освітня програма містить:

вступ, де зазначається загальна інформація про освітню програму, її мета, особливості організації освітнього процесу тощо;

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою або продовжити навчання за цією програмою, якщо вони навчалися за іншою освітньою програмою;

загальний обсяг навчального навантаження учнів 5 класу;

навчальний план із розподілом годин між освітніми галузями/предметами/інтегрованими курсами за роками навчання;

перелік навчальних програм, які мають/можуть використовуватися в освітньому процесі;

опис форм організації освітнього процесу та педагогічних технологій;

види /форми оцінювання та його інструментарій;
організаційні питання реалізації програми.

Освітня програма запроваджується в освітній процес закладу освіти рішенням педагогічної ради.

Відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту» базова середня освіта як другий рівень повної загальної середньої освіти забезпечує наступність із початковою освітою і передбачає виконанням учнем вимог до результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти, а також готовність дитини до навчання на наступному рівні (стаття 10 Закону України «Про освіту», стаття 4 Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

Метою базової середньої освіти є розвиток природних здібностей, інтересів, обдарувань учнів, формування компетентностей, необхідних для їх соціалізації та громадянської активності, свідомого вибору подальшого життєвого шляху та самореалізації, продовження навчання на рівні профільної освіти або здобуття професії, виховання відповідального, шанобливого ставлення до родини, суспільства, навколишнього природного середовища, національних та культурних цінностей українського народу.

Стратегічними орієнтирами освітньої програми є забезпечення кожної дитини якісною освітою та можливість здобути знання й навички суспільства XXI ст.

Концептуальними засадами досягнення цілей базової середньої освіти в програмі є основні положення компетентнісного й особистісно-діяльнісного підходів.

У освітній програмі передбачено формування в учнів трьох видів навичок: когнітивних та мегакогнітивних; соціальних та емоційних; фізичних та практичних.

За результатами опанування освітньої програми учні/учениці сформуують і розвинути ключові компетентності: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математичну компетентність; компетентності в галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічну компетентність; інформаційно-комунікаційну компетентність; навчання протягом життя; громадянські та соціальні компетентності; підприємливість і фінансову грамотність (статті 1, 12 Закону України «Про освіту»)

Зміст освітньої програми структуровано з урахуванням компетентнісного підходу та спрямовано на кінцевий результат освітнього процесу – набуття учнем компетентностей. Освітня програма спрямована не лише на набуття необхідних знань, а на їхнє застосування в різноманітних ситуаціях.

Засадоною ознакою освітньої програми є поняття «навички» як вміння усвідомлено використовувати свої знання для досягнення результатів. Відповідно формування і розвиток навичок відбувається поступово.

У освітній програмі базова середня освіта проєктується й реалізується на засадах особистісно-діяльнісного підходу як система, що функціонує і розвивається відповідно до основних положень парадигми особистісно

зорієнтованої освіти й діяльнісного підходу, зокрема принципів гуманістичної, особистісної та діяльнісної спрямованості освіти.

Унікальність програми виявляється в тому, що:

1. Базова середня освіта за програмою розглядається як феномен, що функціонує та розвивається відповідно до принципів системного підходу, зокрема принципів: органічної єдності педагогічної системи й середовища, цілеспрямованості, рівноважної відповідальності, оптимальності, зворотного зв'язку, єдності програмового, рефлексивного та адаптивного видів управління тощо. У освітній програмі реалізується системна модель формування в учнів ключових компетентностей, що дозволяє повною мірою задіяти потенціал закладу освіти завдяки поєднанню предметно-тематичної, міжпредметної та виховної моделей. Зокрема, формування соціальної та громадянської компетентностей учнів 5 класу відбувається на годинах спілкування, на заходах і заняттях у дитячих організаціях та клубах тощо (виховна модель), на уроках інтегрованих курсів «Навчаємось разом» та «Україна і світ»: вступ до історії та громадянської освіти» (предметно-тематична модель, оскільки набуття учнями означених компетентностей належить до провідних цілей цих навчальних предметів) та під час вивчення всіх інших предметів/інтегрованих курсів.

2. Базова середня освіта за освітньою програмою моделюється й упроваджується в освітній процес на засадах синергетичного підходу як нелінійна система відкритого типу, здатна до самоорганізації. Відкритість освіти виявляється в доцільності її розбудови на основі поєднання різних методологій і підходів, освітніх технологій і методик, а також їхніх компонентів; нелінійність – у необхідності конструювання освітньої системи як гнучкого багатоваріантного системного утворення з правом вибору суб'єктами освітнього процесу одного/кількох варіантів його організації, зокрема й за індивідуальною освітньою траєкторією; здатність до самоорганізації – у переважанні технологій інтерактивного навчання, підвищення ролі самоосвіти.

3. Зміст базової середньої освіти за освітньою програмою визначається згідно з дидактичними принципами відповідності змісту освіти формаційним і цивілізаційним тенденціям розвитку людства взагалі й українського суспільства зокрема. У зв'язку з вищезазначеним реалізація компетентнісної моделі освітньої програми передбачає, з одного боку, упровадження STEV-освіти як провідного тренду модернізації національних освітніх систем, а з іншого – формування в учнів соціальної, громадянської, підприємницької, цифрової, державницької та культурної компетентностей, позитивного мислення й емоційного інтелекту.

4. Характерними для STEM-освіти в програмі є:

STEM-освіта розпочинається в програмі в початковій школі та продовжується в базовій;

мета STEM-освіти в програмі – розвивати в учнів інтерес до навчальних предметів природничо-математичного циклу, а також формувати в них систему взаємопов'язаних компетентностей;

STEM-освіта в програмі передбачає поглиблене вивчення предметів природничо-математичного циклу;

STEM-освіта в програмі здійснюється на засадах міждисциплінарного та проєктного підходів, що забезпечується завдяки інтегрованому навчанню за темами, а не за предметами, навчанню на основі власних відкриттів, спрямованому на формування в учнів дослідницької компетентності, опанування ними алгоритму розв'язування винахідницьких задач, інноваційної стратегії розробки проєктів;

STEM-освіта в програмі передбачає посилену увагу до вивчення англійської мови як мови міжнародної наукової комунікації;

STEM-освіта в програмі здійснюється як під час навчального заняття/навчального процесу, так і поза ним.

5. Згідно з принципом єдності змістового та процесуально-діяльнісного (методи, форми, засоби освітнього процесу) компонентів освіти й відповідно до основних положень Концепції «Нова українська школа», Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», державного стандарту повної загальної середньої освіти в освітньому процесі 5-6-х класів, які навчаються за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», реалізуються:

- інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення;
- навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання;
- запитальне навчання, розв'язання винахідницьких задач на основі теорії розв'язання винахідницьких задач тощо);
- технологія раціонального читання;
- технологія повного засвоєння навчальних одиниць;
- технологія збагачення освітнього процесу.

СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ

Зарахування (переведення) учнів до/з класу, який навчається за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України», відбувається відповідно до чинного законодавства.

До здобуття другого рівня повної загальної середньої освіти адаптаційного циклу (5-6 класи) за програмою допускаються учні, які опанували програму початкового рівня освіти за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» або іншою освітньою програмою, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

На бажання батьків (або осіб, які їх замінюють) та при наявності вільних місць можливим є перехід (вступ) учня/учениці з класів, які навчаються за іншою освітньою програмою, до класів, які навчаються за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України».

Адміністрація закладу організовує проведення діагностичної перевірки рівня результатів навчання таких учнів. Діагностична перевірка проводиться з математики (письмово) та іноземної мови (усно та письмово).

Для проведення діагностичної перевірки наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується склад комісії (голова та члени комісії), графік проведення й діагностичні завдання з математики та іноземної мови.

За результатами діагностичної перевірки висновки комісії оформлюються протоколом. Зарахованим (переведеним) може бути учень/учениця, у якого (ї) діагностична перевірка виявила рівень результатів навчання не нижче достатнього з обох предметів. Якщо кількість бажаючих перевищує кількість вільних місць, то зарахованим (переведеним) буде учень/учениця, який (а) набрав (ла) більшу суму балів під час діагностичної перевірки.

На підставі висновків комісії рішення про зарахування (переведення) учня/учениці приймає керівник закладу освіти.

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання у порядку, визначеному Положенням про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти (далі – Положення), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314, упродовж першого семестру навчального року.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти.

ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ ДЛЯ 5-6-Х КЛАСІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ, ЩО ПРАЦЮЮТЬ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОЄКТУ «ІНТЕЛЕКТ УКРАЇНИ»

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями за роками навчання.

Відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти формування в учнів ключових компетентностей здійснюється за такими освітніми галузями:

- 1) мовно-літературна;
- 2) математична;
- 3) природнича;
- 4) технологічна;
- 5) інформатична;
- 6) соціальна і здоров'язбережувальна;
- 7) громадянська та історична;
- 8) мистецька;

9) фізкультурна.

Кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів закладів загальної середньої освіти складає годин на навчальний рік: для 5-х класів – 31 година на тиждень (1085 годин на навчальний рік). Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу (далі – навчальний план).

Освітня галузь	Навчальне навантаження	Кількість годин
		5 клас
Мовно-літературна	На тиждень	12,5
	На рік	437,5
Математична	На тиждень	6
	На рік	210
Природнича	На тиждень	3
	На рік	105
Соціальна і здоров'язбережувальна	На тиждень	1
	На рік	35
Громадянська та історична	На тиждень	1,5
	На рік	52,5
Технологічна	На тиждень	1
	На рік	35
Інформатична	На тиждень	1
	На рік	35
Мистецька	На тиждень	1
	На рік	35
Фізична культура	На тиждень	3
	На рік	105
Усього	На тиждень	30
	На рік	1050
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибірових освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	1
	На рік	35
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31
	На рік	1085
Гранично допустиме навчальне навантаження	На тиждень	28
	На рік	980

Мета і завдання мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська література, зарубіжна література (у перекладі українською мовою))

реалізується через навчальні предмети «Українська мова» (5 клас – 4 год/тижд.), «Українська література» (5 клас – 2 год/тижд.), «Зарубіжна література» (5 клас – 1,5 год/тижд.).

Іншомовна освіта як органічна складова мовно-літературної освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова» (5 клас – 5 год/тижд.).

Мета і завдання математичної освітньої галузі реалізується через навчальний предмет «Математика» (5 клас – 6 год/тижд.).

Мета і завдання природничої освітньої галузі реалізується через інтегровані курси «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» (5 клас – 2 год/тижд.), який є пропедевтичним для вивчення системних курсів біології у 7-9-х класах і географії у 6-9-х класах, та «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» (5 клас – 1 год/тижд.), який є пропедевтичним для курсів фізики і хімії у 7-9-х класах.

Мета і завдання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі реалізуються через інтегрований курс «Навчаємося разом» (5 клас – 1 год/тижд.). У межах курсу «Навчаємося разом» інтегрується матеріал навчальних курсів морального спрямування (5-6-ті класи) та курсу «Здоров'я, безпека та добробуту» (5-9-ті класи). Навчальні програми зазначеного курсу містить змістові модулі, які реалізують окремі завдання названих курсів, що надало можливість оптимізувати навчальне навантаження учнів і разом з тим виконати вимоги обов'язкових результатів навчання учнів із соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі Державного стандарту.

Мета і завдання мистецької освітньої галузі реалізуються через інтегрований курс «Мистецтво» (5 класи – 1 год/тижд.) або, за вибором закладу освіти, через окремі предмети «Музичне мистецтво», Образотворче мистецтво» (5 класи – по 0,5 год/тижд.); фізкультурної освітньої галузі – через навчальний предмет «Фізична культура» (5 клас – 3 год/тижд.). Уроки фізичної культури, згідно з частиною четвертою статті 26 закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковим і проводяться не менше ніж 3 рази на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Метою і завдання громадянської та історичної освітньої галузі реалізуються через інтегрований курс «Україна і світ»: вступ до історії та громадянської освіти» (5 клас – 1,5 год/тижд.). Відповідно до призначення адаптаційного циклу базової освіти (5-6-ті класи), курс забезпечує наступність між початковою та базовою середньою освітою й готує учнів до продуктивного засвоєння змісту громадянської та історичної галузі в процесі предметного навчання в 7-9-х класах. Ураховано, що в початковій школі серед соціально значущих надпредметних тем, які сприяли формуванню в учнів уявлень про людину в суспільстві, була «громадянська відповідальність». Забезпечено зв'язок зі змістовим наповненням курсів «Я пізнаю світ» і подібних за змістом, що вивчалися у 1-4-х класах, зокрема через актуалізацію знайомих понять і пригадування історичних фактів.

Мета й завдання інформатичної освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Інформатика» (5 клас – 1 год/тижд.); технологічної освітньої галузі – через навчальний предмет «Технології» (5 клас – 1 год/тижд.).

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

**НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ, ЩО ГРУНТУЮТЬСЯ НА ОДНОМУ З
ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДНОЇ ОСВІТньої ПРОГРАМИ І МОЖЕ
ПЕРЕДБАЧИТИ ПЕРЕРОЗПОДІЛ ГОДИН (У ВИЗНАЧЕНОМУ
ТИПОВИМ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ ОБСЯЗІ) МІЖ
ОБОВ'ЯЗКОВИМИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНИМИ
ПРЕДМЕТАМИ (КРІМ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ) ПЕВНОЇ ГАЛУЗІ, ЯКУ
МОЖУТЬ ВИВЧАТИСЯ ОКРЕМО ТА/АБО ІНТЕГРОВАНО З
ІНШИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ПРЕДМЕТАМИ**

Навчальний план розроблений на основі Базового навчального плану для закладів загальної середньої освіти з українською мовою навчання Державного стандарту та містить:

перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;

розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;

додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Навчальний план містить інваріантну складову, обов'язкову для виконання всіма закладами загальної середньої освіти, що працюють за програмою, незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Варіативна складова навчального плану (5 клас – 1 год/тижд.) може використовуватися на підсилення предметів інваріантної складової, запровадження факультативів, курсів за вибором, індивідуальні заняття та консультації учнів. У зв'язку зі спрямованістю програми на реалізацію основних положень STEM-освіти доцільним буде виділення годин варіативної складової на авторський курс за вибором «Еврика» (5 клас – 1 год/тижд.).

проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається в навчальному плані закладу освіти для кожного класу. Години, передбачені для фізичної культури, не враховується під час визначення гранично допустимого навчального навантаження.

Кількість навчальних годин, визначену в навчальному плані закладу освіти на вивчення вибіркових освітніх компонентів, не зараховуються до

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України "Про загальну середню освіту".

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами).

Навчальні плани зорієнтовані на роботу закладу за 5-денним навчальним тижнем.

ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

В освітньому процесі 5 класу за програмою реалізуються:

інтерактивні освітні технології та технології критичного мислення, зокрема кооперативне навчання, робота в парах або групах, авторські технології («Робота з множинним текстом», «Складання і розігрування діалогів», «Синтез думок», «Тонкі і товсті запитання», «Учитель», «Шість капелюхів» тощо); технологія навчання в грі; дискусія («Я – висловлювання», «Обери позицію», «Парламентські слухання», «Ток-шоу» тощо); метод проєктів; тренінги (соціально-психологічні тренінги, тренінги особистісного зростання тощо), афірмації, що спрямовані на становлення учнів як суб'єктів життєдіяльності, патріотів України, активних членів громадянського суспільства, які сповідують традиційні й новітні демократичні цінності, ідеї позитивного мислення, а також здатні самостійно та критично мислити, працювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми;

навчання на основі власних відкриттів; проблемне навчання; запитальне навчання, розв'язання винахідницьких задач на основі теорії розв'язання винахідницьких задач тощо);

технологія раціонального читання, метою якої є формування в учнів таких наскрізних умінь, означених у законі України «Про освіту» (стаття 12), як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне і системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, а також спроможність опрацьовувати значний обсяг наукової та навчальної інформації за обмежений час. Сутність цієї технології полягає в системній роботі над формуванням в учнів: 1) технічної складової читання за допомогою комплексу спеціальних вправ, що спрямовані на підвищення темпу читання вголос і про себе, розширення обсягу симультанного сприйняття одиниць тексту й удосконалення процесів запам'ятовування; 2) здатності розуміти прочитане, критично осмислювати й оцінювати інформацію завдяки вправам «Техніка аргументації»; 3) спроможності переказувати текст, виділяючи інформацію, яку необхідно запам'ятати, та раціонально запам'ятовувати її, висловлювати усно і письмово власну думку щодо прочитаного, обґрунтовуючи її, завдяки

комплексу вправ, зокрема «Учитель» тощо; 4) уміння створювати на основі прочитаного власні есе, тексти-, розповіді, тексти-описи, тексти-міркування;

технології повного засвоєння навчальних одиниць, що ґрунтується на таксономії Б. Блума, теорії поетапного формування розумових дій, методиці інтервальних повторень (застосування та створення інтелект-карт та карт знань, візуалізації інформації, «Фотоапарат», «Найрозумніший», «Великі перегони», «Коло словникових слів», «Ключові слова», «Запам'ятовую ефективно», «Актор», «Активне слухання»);

технологія збагачення освітнього процесу, що ґрунтується на тріадній моделі збагачення Дж. Рензулі. Відповідно до цієї моделі в програмі передбачено систему заходів, спрямованих на створення умов для розвитку в учнів мотивації, креативності та інтелекту.

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів (матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ОПИС ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Відповідно до статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту» кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброзичесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є формувальне, поточне та підсумкове(тематичне, семестрове, річне).

Під формувальним розуміють інтерактивне оцінювання прогресу учнів. Формувальне оцінювання допоможе кожному учневі/учениці бачити власний освітній поступ, рівень сформованості ключових компетентностей, а вчителю/вчительці – аналізувати, корегувати навчально-пізнавальну діяльність учнів, визначати мету та шляхи реалізації освітніх завдань.

Поточне оцінювання – оцінювання результатів виконання учнями конкретних завдань; відповідей на запитання під час індивідуального, групового та фронтального опитування, письмових завдань (зокрема, через виконання самостійних робіт, тестування, організацію роботи з текстами тощо). Ідеться про результати опрацювання джерел (текстових, візуальних, діаграм, графіків і схем) та результати взаємоконтролю учнів у парах і групах у цифровій (тестування в електронному форматі) і практичній (організація виконання різних видів досліджень, навчальних проєктів тощо) формі.

Підсумкове оцінювання – оцінювання результатів навчання за певний період: за час вивчення розділу програми (тематичне), семестр (семестрове) та навчальний рік (річне).

Мета підсумкового оцінювання – встановити відповідність/невідповідність реальних результатів навчально-пізнавальної діяльності запланованим (очікуваним). Підсумкове оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою.

Оцінюючи навчальні досягнення учнів/учениць за 12-бальною шкалою в умовах компетентнісного навчання, учитель/вчителька має врахувати, що диференціації (віднесенню до першого-четвертого рівня) підлягають насамперед розумові та практичні вміння учнів/учениць, що виявляються в різних видах діяльності. Знання доцільно розглядати як змістову складову цієї діяльності.

Бали в межах рівня допомагають диференціювати досягнення учнів/учениць з урахуванням того, чи мають вони базові знання, чи вміння переросли в навички та наскільки сформована воля дотримуватися вимог до оформлення і представлення результатів навчання. За наявності базових знань учень/учениця виконує отримане завдання достатньо повно, оволодіння відповідними навичками дозволить йому/їй виконати це завдання швидко, а відповідальне ставлення до навчання допоможе оформити й представити результати роботи відповідно до визначених вимог.

Для забезпечення об'єктивності тематичного оцінювання доцільно разом із поточними оцінками використовувати результати моніторингу знань з метою оцінити досягнення учнем/ученицею комплексу передбачених програмою результатів навчально-пізнавальної діяльності. Для цього варто застосувати підсумкову діагностичну роботу (контрольну роботу, текст, диктант, переказ, твір, есе, завдання проєктів тощо). Проведення такого моніторингу сприяє індивідуальному та диференційованому підходу до організації навчання, дає змогу врахувати різний темп засвоєння програмового матеріалу, уміння виділяти основне.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються в документі,

визначеному законодавством (свідоцтво досягнень тощо), що видається учневі щороку.

Заклад загальної середньої освіти може розробити власну систему оцінювання, яку затверджують і використовують у встановленому законодавством порядку.

У межах дидактичної свободи педагогічні працівники здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

**Перелік модельних навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти
Базова середня освіта
5 класи**

Адаптаційний цикл навчання

Для реалізації освітньої програми використовуються як модельні навчальні програми, так і навчальні програми, розроблені не на основі модельних. Навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5-9-ті класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6-ті класи) та циклу базового предметного навчання (7-9-ті класи).

**Навчальні програми з грифом
«Схвалено для використання в освітньому процесі»**

№ п/п	Назва навчальної програми	Клас	
1	Навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С.О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)	5-6	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30 травня 2022 року (протокол № 7); zareestrovano y Katalozі nadannia gryfiv navchal'nyj literaturі ta navchal'nyj programam za № 3.0189-2022
2	Навчальна програма «Еврика. 5-8 класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Доценко С.О., Горьков О. А., Скиба С. Б.)	5-8	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з математики від 30 травня 2022 року (протокол № 7); zareestrovano y Katalozі nadannia gryfiv navchal'nyj literaturі ta navchal'nyj programam za № 3.0190-2022
3	Навчальна програма «Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти (інтегрований курс)» для 5-6 класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.:	5-6	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з громадянської освіти, правознавства, етики та предметів морального спрямування від 30 травня 2022 року (протокол № 4);

	Гавриш І. В., Аркуша О. Г., Боарь М. С., Дяків В. Г., Мудрий М. М., Пастушенко Р. Я., Хлипавка Л. М.)		зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0197-2022
4	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Моя планета Земля» для 5-6-х класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гога С. С., Задорожний К. М., Калиновська Г. О.)	5-6	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з біології та екології від 31 травня 2022 року (протокол № 4), з географії від 25 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0199-2022
5	Навчальна програма «Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття» для 5-6-х класів закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Сухов Р. В.)	5-6	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з фізики від 06 червня 2022 року (протокол № 3), з хімії від 25 травня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0201-2022
6	Навчальна програма «Українська мова. 5-9-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Семихат Н. В., Дроф'як С. М., Новожилова Н. М.)	5-9	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з української мови від 13 червня 2022 року (протокол № 2); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0251-2022
7	Навчальна програма «Українська література. 5-6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гученко О. В., Мартиновець С. В.)	5-6	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 24 червня 2022 року (протокол № 4); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0271-2022
8	Навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6-ті класи» (1,5 години на тиждень) для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Гученко О. В., Мартиновець С. В.)	5-6	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13 червня 2022 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталогі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0255-2022

9	Навчальна програма «Навчаємося разом (інтегрований курс)» для 5-9-х класи» для закладів загальної середньої освіти, які працюють за освітньою програмою науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» (авт.: Гавриш І. В., Щербакова О. О., Холтобіна О. У., Щербаков О. Ф., Луценко Є. В.)	5-9	Схвалено для використання в освітньому процесі. Рішення експертної комісії з літератури (української та зарубіжної) від 13 червня 2022 року (протокол № 3); зареєстровано у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам за № 3.0257-2022

Модельні навчальні програми

№ п/п	Назва модельної навчальної програми	Клас	
1	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9-та класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Зимомря І. М., Мойсюк В. А., Трифан М. С., Унгурян І. К., Яковчук М. В.)	5-9	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021, № 795
2	Модельна навчальна програма «Інформатика. 5-6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Морзе Н. В., Барна О. В.)	5-6	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021, № 795
3	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6-ті класи (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.)	5-6	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021, № 795
4	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6-ті класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Ходзинська І. Ю., Горобець О. В., Медвіль О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)	5-6	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 12.07.2021, № 795
5	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт.: Баженков Є. В. та ін.)	5-6	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України; наказ МОН від 22.08.2024, № 1185

Схвалено
на педагогічній раді закладу освіти
протокол № 18
від 31.05.2024 року
Голова засідання

Сергій Сторчаус

"Затверджую"
Директор
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ "ЛІЦЕЙ "СОКІЛ"
КРОПИВНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Сергій СТОРЧАУС

Робочий навчальний план для початкової школи на 2024-2025 навчальний рік
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД "ЛІЦЕЙ "СОКІЛ" КРОПИВНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ"
(за Типовим навчальним планом освітньої програми базової школи науково-педагогічного проєкту "Інтелект України". Адаптаційний цикл (5-6 класи), затверджений наказом МОН України від 02.11.2016 року №1319 зі змінами наказ № 140 від 03.02.2021 року, (додаток 3)

Назва освітньої галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень
Іваріантний складник		5-В
		укр.мова навчання
Мовно-літературна	Українська мова	4
	Українська література	2
	Зарубіжна література	1,5
	Іноземна мова (англійська)	5
Математична	Математика	6
Природнича	Пізнаємо природу. Моя планета Земля	2
	Пізнаємо природу. Твої фізичні відкриття	1
Соціальна і здоров'язберезувальна	Навчаємося разом	1
Громадянська та історична	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти	1,5
Технологічна	Технології	1
Інформатична	Інформатика	1
Мистецька	Образотворче мистецтво	0,5
	Музичне мистецтво	0,5
Фізична культура	Фізична культура	3
Усього		30
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1
Курс за вибором		1
Еврика		1
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31
Гранично допустиме тижневе/річне навчальне навантаження учня		28

Провідний спеціаліст

Л. О. Коробань